Lietas arhīva Nr. 1A-1056-20/6
ECLI:LV:RIRT:2020:0901.1A33105620.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2020. gada 1. septembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese K. Evertovska,
rakstveida procesā izskatīja SIA "TRANS MOBIL" (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes (turpmāk - iestāde) 2020. gada 30. marta lēmumu Nr. 20/3/3-1425.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 11. martā Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroja Fotoradaru nodaļa (turpmāk – VP GKPP SDP SUKB FN) sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr. CN00042929 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums), kurā norādīja, ka 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 transportlīdzeklis RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ tika vadīts Salaspils novadā, autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava- Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km (virzienā uz Ogri) bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas par noteikto valsts galveno autoceļu posmu lietošanu. Pārkāpums konstatēts, izmantojot tehnisko līdzekli - autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE Nr. GX019884. Pārkāpta Autoceļu lietošanas nodevas likuma (turpmāk - ALNL) 2. panta pirmā daļa un izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 149.[40] panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums.

SIA "TRANS MOBIL" par Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā norādīto pārkāpumu piemērots naudas sods 500 *euro*.

[2] Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, sūdzības iesniedzēja to pārsūdzēja iestādē.

[3] Ar iestādes 2020. gada 30. marta lēmumu Nr. 20/3/3-1425 (turpmāk – lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts un iesniegtā sūdzība noraidīta.

Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Autoceļu lietošanas nodeva ir maksa par Latvijas galveno un reģionālo autoceļu izmantošanu, lai veicinātu to uzturēšanu un attīstību, kā arī, lai veicinātu videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanu.

Nodevu maksā par valsts galveno un reģionālo autoceļu posmu lietošanu (izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās) ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem, un kravas transportlīdzekļiem un to sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kilogramiem.

ALNL 8. panta ceturtajā daļā noteikts, ka nodevas maksāšanas pārkāpumu var fiksēt ar Valsts policijas vai šā likuma 5. panta pirmajā daļā minēto institūciju, kuras administrē nodevu, rīcībā esošiem tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli. Kārtību, kādā izmanto tehniskos līdzekļus, nosaka Ministru kabinets.

Konkrētajā gadījumā pārkāpums fiksēts ar autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE Nr. GX019884. Minētā sistēma reģistrē to transportlīdzekļu raksturlielumus, kuri brauc garām kontroles kolonnai, un salīdzina tos ar maksājumu datiem, proti, vai garām braucošajiem transportlīdzekļiem ir veikts maksājums par autoceļu lietošanas nodevu. Ja transportlīdzeklim par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu nav samaksāta autoceļu lietošanas nodeva, tad tiek piemērots administratīvais sods saskaņā ar ALNL 9.[1] panta pirmo un otro daļu.

[3.2] No pārskata attēla, kas iegūts ar sistēmu TOLLCHECKER ROADSIDE Nr. GX019884, redzams, ka 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 pārkāpums ir fiksēts transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/.

Atbilstoši transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā (turpmāk – Reģistrs) fiksētajai informācijai, transportlīdzekļa RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ veids ir kravas seglu vilcējs, pilna masa - 19000 kg.

Saskaņā ar ALNL 1.pielikumu par Valsts galvenā autoceļa (A6) Rīga- Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) lietošanu no 0,0.kilometra līdz 306,5.kilometra, izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās, kuru robežas apzīmētas ar šā likuma 1.[1] pielikumā noteiktajām zīmēm, ir maksājama nodeva.

No lietā esošajiem materiāliem izriet, ka 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 pārkāpums ir fiksēts transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ tika vadīts Salaspils novadā, autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km (virzienā uz Ogri). Līdz ar to secināms, ka par konkrētā autoceļa posma lietošanu ar minēto transportlīdzekli bija jābūt samaksātai autoceļa lietošanas nodevai.

Atbilstoši transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā (turpmāk – reģistrs) fiksētajai informācijai, autoceļu lietošanas nodevas maksājums par transportlīdzekli RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ veikts par periodu no 2020. gada 28. februāra līdz 2020. gada 29. februārim, nākamais maksājums veikts par periodu no 2020. gada 2. marta plkst. 07.50 līdz 2020. gada 3. martam plkst. 7.49.

No minētā secināms, ka 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ nebija veikta autoceļu lietošanas nodevas apmaksa.

[3.3] Saskaņā ar ALNL 9.[1] panta pirmo daļu administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis noņemts no uzskaites, — transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam). [..]

Atbilstoši Reģistra fiksētajai informācijai, transportlīdzekļa RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ īpašnieks ir

juridiskā persona SIA „TRANS MOBIL".

Saskaņā ar Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.[1] panta otro daļu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

Saskaņā ar Latvijas APK 149.[40] panta otro daļu par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu, ja autoceļu lietošanas nodeva nav samaksāta, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no simt astoņdesmit līdz trīssimt sešdesmit *euro*, bet pārvadātājam — no piecsimt līdz tūkstoš *euro*.

SIA „TRANS MOBIL" ar lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. CN00042929 uzlikts minimālais naudas 500 *euro* apmērā, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

[3.4] Administratīvā pārkāpuma lietvedība veicama un sods uzliekams stingri saskaņā ar Latvijas APK, tostarp piemērojamas Latvijas APK paredzētās tiesību normas. Latvijas APK neparedz vairākus pārkāpumus atzīt par vienu pārkāpumu, turpretī Latvijas APK 35. panta pirmā daļa noteic, ka gadījumā, ja viena persona ir izdarījusi divus vai vairāk administratīvos pārkāpumus, administratīvais sods tiek uzlikts par katru pārkāpumu atsevišķi. Izskatāmajā gadījumā pārkāpumi nav konstatēti vienlaicīgi, turklāt par katru no tiem citā laikā ir ierosināta atsevišķa lietvedība, līdz ar to sūdzībā minētajos protokolos - lēmumos norādītie administratīvie pārkāpumi ir atsevišķi pārkāpumi, kas konstatēti atsevišķi un par kuriem saskaņā ar Latvijas APK 35. panta pirmo daļu administratīvie sodi uzliekami atsevišķi. Tas, ka izdarīti vairāki pārkāpumi vienā vietā - Salaspils novadā, autoceļa Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8.km (virzienā uz Ogri), pierāda to, ka ar konkrēto transportlīdzekli vairākkārt ir izmantots konkrētā valsts galvenā autoceļa posms bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas.

[3.5] Attiecībā par sūdzības iesniedzējas norādīto, ka ņemot vērā to, ka SIA „TRANS MOBIL" kļūdaini nav apmaksājusi Autoceļu lietošanas nodevu 2020. gada 27. februārī, 2020. gada 3.martā un 2020. gada 4. martā, tad faktiski ir veikti trīs pārkāpumi.

Ministru kabineta 2014 gada 26. maija noteikumu Nr. 272 "Autoceļu lietošanas nodevas maksāšanas, iekasēšanas un administrēšanas kārtība" 2.punkts nosaka - nodevas maksājumu veic pirms Autoceļu lietošanas nodevas likuma 1. pielikumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma lietošanas uzsākšanas.

Minētā tiesību norma nosaka aizliegumu izmantot valsts galveno autoceļu posmus, ja nav veikta autoceļu lietošanas nodevas apmaksa. Katrs sūdzībā minētais pārkāpums ir fiksēts citā laikā, līdz ar to pierāda, ka konkrētais transportlīdzeklis atkārtoti ir izmantojis valsts galvenā autoceļa posmu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas. Līdz ar to norādāms, ka sūdzībā minētie pārkāpumi nav vērtējami, kā trīs pārkāpumi, jo katrai autoceļa izmantošanas reizei ir pabeigtības raksturs ar to brīdi, kad transportlīdzeklis vairs neizmanto konkrēto autoceļa posmu, par kuru maksājama nodeva. Katru reizi no jauna izmantojot valsts galveno autoceļu posmu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas, tiek pārkāpts ALNL 2. pants un līdz ar to tiek izdarīts administratīvais pārkāpums, kura pazīmes paredzētas Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr. CN00042929 secināms, ka tas atbilst ALNL 9.[1] panta piektās daļas prasībām.

[3.6] Attiecībā uz SIA "TRANS MOBIL" lūgumu samazināt naudas sodu, iestāde norādījusi, ka, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, iestāde ir tiesīga pieņemt tikai tādu lēmumu, kurš atbilst normatīvajam regulējumam. Saskaņā ar Latvijas APK 149.[40] panta otro daļu un ALNL 9.[1] panta pirmo un otro daļu SIA "TRANS MOBIL" ir piemērots minimālais naudas sods, kāds par attiecīgo pārkāpumu paredzēts pārvadātājam Latvijas APK. Ņemot vērā minēto, valsts pārvaldes iestāde nav tiesīga pieņemt lēmumu par piemērotā naudas soda apmēra samazināšanu un, pārkāpjot tiesību normā izteikto likumdevēja gribu, samazināt naudas soda apmēru.

[3.7] Attiecībā uz sūdzībā izteikto lūgumu atbilstoši Latvijas APK 276.[1] pantam piemērot daļēju naudas soda samaksu, iestāde norādījusi, ka atbilstoši Latvijas APK 276.[1] panta pirmajai daļai, lai veicinātu iestāžu un personu savstarpējo sadarbību un brīvprātīgu naudas soda izpildi, institūcija (amatpersona), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir tiesīga lemt par personas nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas.

Atbilstoši Latvijas APK 276.[1] panta otrajai daļai, personu var nosacīti daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas, ievērojot šādus priekšnoteikumus:

1)persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir atzinusi savu vainu un piekrīt lēmumam par naudas soda uzlikšanu;

2)nav konstatēti apstākļi, kas pastiprina personas atbildību par administratīvo pārkāpumu;

3)administratīvā pārkāpuma lietā nav cietušā;

4)administratīvā pārkāpuma lietā nav piemērota garantijas nauda;

5)par administratīvo pārkāpumu nav paredzēta administratīvā aresta piemērošana;

6)persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, gada laikā nav bijusi nosacīti daļēji atbrīvota no naudas soda samaksas;

7)administratīvā pārkāpuma lieta netiek izskatīta bez personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, klātbūtnes.

Saskaņā ar ALNL 9.[1] panta piektajā daļā noteikto, ja pārkāpums fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, par to bez šā panta pirmajā daļā minētās personas klātbūtnes tiek sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols - lēmums.

Izvērtējot minēto, iestāde secinājusi, ka lietas par pārkāpumiem, kas fiksēti ar tehniskiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, tiek izskatītas bez personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, klātbūtnes.

Ņemot vērā iepriekš minēto un Latvijas APK 276.[1] panta otrās daļas 7.punktu, iestāde secinājusi, ka lietās par pārkāpumiem, kas fiksēti ar tehniskiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, personu nevar nosacīti daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas.

CSL 19. pants nosaka - ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, CSN un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus; jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Atbilstoši Latvijas APK 243. panta trešās daļas 4.punktam, ja administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādītiem uzskatāms apstāklis, ka persona zina vai tai vajadzēja zināt savus normatīvajos aktos paredzētos pienākumus.

[3.8] Pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, novērtējot pierādījumus (administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr. CN00042929; ar autoceļa lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu Tollchecker Roadside Nr. GX019884 fiksētā informācija; Reģistrā fiksētā informācija; SIA „TRANS MOBIL" pilnvarotās pārstāves /pers. A/ sūdzība), iestāde uzskata, ka administratīvā pārkāpuma protokols - lēmums Nr. CN00042929 par ALNL 2. panta pārkāpumu sastādīts atbilstoši ALNL 9.[1] panta prasībām, kā arī administratīvais sods saskaņā ar ALNL 9.[1] panta pirmo daļu SIA „TRANS MOBIL" piemērots pamatoti.

[3.9] Ņemot vērā Latvijas APK 149.[40] panta otrās daļas sankcijā paredzēto naudas sodu un ALNL 9.[1] panta otrās daļas nosacījumu, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, iestāde atzinusi, ka lietderības apsvērumu padziļināta izvērtēšana un iekļaušana lēmumā nav mērķtiecīga, jo nav iespējams mīkstināt administratīvo sodu.

[4] Nepiekrītot iestādes lēmumam, Rīgas rajona tiesā saņemta SIA "TRANS MOBIL" sūdzība par iestādes 2020. gada 30. marta lēmumu

Nr. 20/3/3-1425. Sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt lēmumu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu, norādot šādus argumentus.

Sūdzībā norādīts, ka 2020. gada 4. martā SIA "TRANS MOBIL" piederošais transportlīdzeklis Renault Premium, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, brauca pa autoceļu Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievija robeža (A6). 2020. gada 11. martā ir saņemts Administratīvā pārkāpuma protokols–lēmums Nr. CN00042929. Laika posmā no 2020. gada 27. februāra līdz 2020. gada 13. martam kopā saņemti 25 administratīvo pārkāpumu protokoli un kopējā uzlikto naudas sodu summa ir 12 500 *euro*.

[4.1] Sūdzības iesniedzēja norādīja, ka Latvijas APK 246. panta pirmā daļa noteic, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaikus, un to izskatīšana saskaņā ar šā kodeksa septiņpadsmito nodaļu ir vienas un tās pašās iestādes kompetencē, pilnvarota persona par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem sastāda vienu protokolu. Saskaņā ar Latvijas APK 24. panta otro daļu par vienu administratīvo pārkāpumu var uzlikt pamatsodu (…). Sūdzības iesniedzēja atzīst, ka neuzmanības dēļ nav samaksājusi Autoceļu lietošanas nodevu par transportlīdzekli laikā posmā no 2020. gada 27. februāra līdz 2020. gada 13. februārim. Sūdzības iesniedzēja uzskata ka ir pieļāvusi vienu pārkāpumu, nevis 25 pārkāpumus.

[4.2] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka sods nav samērīgs attiecībā pret Autoceļu lietošanas nodevas apmēru un nodarīto pārkāpumu. Konkrētajā gadījumā mēneša maksa par Autoceļu lietošanu ir 48 *euro*, savukārt sods ir 12 500 *euro*. Pārmērīgs sods šajā gadījumā var novest pie uzņēmuma maksātnespējas, nevis kalpot tikai kā audzināšanas un preventīvs līdzeklis. Nav pamata uzlikt sodu par katru radara fiksāciju atsevišķi, atsaucas uz *Vidzemes rajona tiesas 2020. gada 23. marta spriedumu lietā Nr. 1A71012719.*

[4.3] Sūdzībā norādīts, ka pieņemot lēmumus, iestāde nav vērtējusi vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā saskaņā ar Latvijas APK 272. pantu. Turklāt, atbilstoši Latvijas APK 9. pantam nav izvērtēts vai sūdzības iesniedzēja darbība vai bezdarbība, apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību.

[5] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2020. gada 5. maija lēmumu nolemts pieņemt sūdzības iesniedzējas sūdzību, ierosināt tiesvedību un noteikt lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Lietas dalībniekiem paziņots par laiku, kad nolēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Izskaidrotas tiesības iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus ar lietas izskatīšanu saistītus pieteikumus vai lūgumus.

[6] Līdz tiesas noteiktajam termiņam lūgums par lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav saņemts. Noraidījums tiesnesim nav pieteikts.

Motīvu daļa

[7] Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa secina, ka iestādes lēmums ir atstājams negrozīts, bet SIA "TRANS MOBIL" sūdzība noraidāma.

[8] Administratīvās atbildības likuma (stājies spēkā 2020. gada 1. jūlijā) Pārejas noteikumu 2. punkts nosaka, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Sakarā ar SIA "TRANS MOBIL" sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes (turpmāk - iestāde) 2020. gada 30. marta lēmumu Nr. 20/3/3-1425 administratīvā pārkāpuma tiesvedība ierosināta saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, līdz ar to tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, piemēro Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normas.

[9] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta devīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

[10] Latvijas APK 244. pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[11] Iepazinusies ar lēmumā minētajiem argumentiem un apsvērumiem kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa secina, ka iestāde pārkāpuma apstākļus novērtējusi pareizi, vispusīgi un pilnīgi. Iestādes secinājumi pamatoti ar lietā noskaidrotiem faktiskajiem apstākļiem, pareizi piemērojot atbilstošās tiesību normas.

[12] Tiesa uzskata, ka iestāde savā lēmumā ir izvērtējusi visus sūdzībā norādītos apsvērumus. Tiesai iesniegtajā sūdzībā nav norādīts uz jauniem faktiem vai pēc būtības atšķirīgiem argumentiem, kuri nebūtu zināmi un izvērtēti lēmumā. Lietas materiālos esošie pierādījumi atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un ir pietiekoši, lai konstatētu, ka sūdzības iesniedzēja pamatoti saukta pie atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas APK 149.^{40} panta otrajā daļā.

[13] Latvijas APK 289.^{13} panta trešā daļa noteic, ka, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un iestādes lēmuma pamatojumu kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka iestādes konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi un uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi, tādēļ tiesa pilnībā pievienojas iestādes lēmuma motivācijai.

[14] No lietas materiāliem redzams, ka 2020. gada 11. martā VP GKPP SDP SUKB FN sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr. CN00042929, kurā norādīts, ka 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 transportlīdzeklis RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ tika vadīts Salaspils novadā, autoceļa Rīga - Daugavpils - Krāslava - Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. kilometrā (virzienā uz Ogri) bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas par noteikto valsts galveno autoceļu posmu lietošanu.

Ar 2020. gada 11. marta protokolu-lēmumu Nr. CN00042929, par ALNL 2. panta otrās daļas prasības neievērošanu SIA "TRANS MOBIL" piemērots naudas sods 500 *euro* apmērā saskaņā ar Latvijas APK 149.^{40} panta otrajā daļā norādīto.

[15] ALNL 2. panta pirmā daļa noteic, ka nodevu maksā par šā likuma 1.pielikumā noteikto valsts galveno un reģionālo autoceļu posmu lietošanu (izņemot to šķērsošanu krustojumos un lietošanu apdzīvotās vietās, kuru robežas apzīmētas ar šā likuma 1.^{1} pielikumā noteiktajām ceļa zīmēm) ar šādiem kravas transportlīdzekļiem vai to sastāviem: ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem un ar kravas transportlīdzekļu

sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kilogramiem.

ALNL 1.pielikumā noteikts - par valsts galvenā autoceļa (A6) Rīga - Daugavpils — Krāslava - Baltkrievijas robeža (Patarnieki) lietošanu no 0,0.kilometra līdz 306,5.kilometram maksājama nodeva.

[16] Atbildība par šo pārkāpumu paredzēta Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā, kas nosaka, ka par likumā noteiktā valsts autoceļa posma lietošanu, ja autoceļu lietošanas nodeva nav samaksāta uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no 180 līdz 360 *euro*, bet pārvadātājam - no 500 līdz 1000 *euro*.

[17] ALNL 9.[1] panta pirmajā daļā noteikts, ka administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis noņemts no uzskaites, — transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam).(..).

ALNL 9.[1] panta otrajā daļā noteikts, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu Latvijas APK paredzēts pārvadātājam.

[18] Lietā nav strīda, ka SIA "TRANS MOBIL" ir īpašnieks transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, un 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 minētais transportlīdzeklis atradās administratīvā pārkāpuma protokolā minētajā vietā, kur par konkrētā autoceļa posma lietošanu jābūt samaksātai autoceļa lietošanas nodevai.

Lietā nav strīda arī par to, ka autoceļa lietošanas nodeva 2020. gada 4. martā plkst. 13.59 transportlīdzeklim RENAULT PREMIUM ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nebija samaksāta.

[19] Tiesa atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja viedokli, ka viņš būtu pieļāvis vienu pārkāpumu, nevis 25 pārkāpumus, atzīstot, ka neuzmanības dēļ nav samaksājis Autoceļu lietošanas nodevu par transportlīdzekli laikā posmā no 2020. gada 27. februāra līdz 2020. gada 13. martam.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 25. panta 3.[1] daļu transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums pārliecināties, vai ir samaksāti tie normatīvajos aktos noteiktie nodokļi vai nodevas, kas maksājami pirms dalības ceļu satiksmē.

Transportlīdzekļa turētājam vai īpašniekam ir pienākums sekot līdzi un savlaicīgi izpildīt normatīvo aktu prasības, tostarp veikt autoceļu lietošanas nodevas samaksu pirms attiecīga ceļa lietošanas, lai neizveidotos situācija, ka sūdzības iesniedzēja tiek sodīta par valsts autoceļu nodevu nesamaksāšanu.

Konkrētajā gadījumā izšķiroša nozīme ir tam, ka transportlīdzeklis protokolā minētajā vietā tika vadīts bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas un tādējādi tika pārkāpta tiesību normā noteiktā kārtība, kas bija par pamatu personas saukšanai pie administratīvās atbildības. Vienlaicīgi tiesa norāda, ka sūdzības iesniedzējai bija zināmas sekas, kādas iestāsies par valsts galvenā autoceļa izmantošanu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas. Administratīvajam sodam ir jāattur arī citas personas no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas, tas ir, jāpilda soda prevencijas funkcija arī attiecībā pret citām personām, nevis tikai attiecībā pret sūdzības iesniedzēju. Minētās atziņas nostiprinātas arī Rīgas apgabaltiesas 2020. gada 21. aprīļa spriedumā lietā Nr. 1A29039119; 104AA-0277-20/6.

Neatkarīgi no subjektīvās puses, ar nodomu vai aiz neuzmanības, par izdarītu prettiesisko darbību piemērojams sankcijas robežās minētais sods. Juridiskas personas nodomu vai neuzmanību administratīvā pārkāpuma izdarīšanā konstatēt nav iespējams, un, lai piemērotu administratīvo atbildību juridiskai personai, pietiekami konstatēt, ka juridiska persona nav ievērojusi uz to attiecināmās normatīvo aktu prasības un ka juridiskai personai ir bijusi reāla iespēja to nepieļaut (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009. gada 5. marta sprieduma lietā Nr. SKA-19/2009 19. punktu*).

Sūdzības iesniedzēja nav norādījusi un tiesa nekonstatē objektīvus, pārkāpumu attaisnojošus apstākļus, kas būtu lieguši sūdzības iesniedzējai izpildīt noteikto prasību.

Autoceļu lietošanas nodevas likuma 1. pants noteic, ka likuma mērķis ir valsts galveno un reģionālo autoceļu uzturēšanas un attīstības, kā arī videi draudzīgāku transportlīdzekļu izmantošanas veicināšana. Atbilstoši minētā likuma 3. pantam nodevu maksā mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieks, turētājs vai pārvadātājs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši Latvijas APK 9. panta pirmās daļas noteikumiem par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

No administratīvā pārkāpuma definīcijas izriet, ka administratīvās atbildības vienīgais pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas darbībās. Tātad, pārkāpums var tikt uzskatīts par administratīvo pārkāpumu, ja konstatē konkrētu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu. Objekts ir tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums, objektīvā puse raksturo kā izdarīts administratīvais pārkāpums, subjekts ir persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, subjektīvā puse ir vainojama darbība (*Augstākās tiesas 2006. gada 22. decembra spriedums lietā Nr. SKA-571/2006, 2008. gada 26. maija spriedums lietā Nr. 252/2008*).

Par atsevišķu administratīvu pārkāpumu uzskatāms viens nodarījums (darbība vai bezdarbība), kam ir viena administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmes. Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs ir formāls, proti, pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad transportlīdzeklis, par kuru maksājama nodeva, ir izbraucis uz likumā noteiktā autoceļa posma, nesamaksājot nodevu.

Katru reizi izmantojot valsts galveno autoceļu posmu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas tiek pārkāpts ALNL 2. pants un līdz ar to, tiek izdarīts administratīvais pārkāpums, kura pazīmes paredzētas Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā. Tiesa secina, ka katrs sūdzības iesniedzējas izdarītais pārkāpums ir noticis citā noteiktā laikā, līdz ar to katrā no sastādītajos administratīvo pārkāpumu protokolos norādītajiem gadījumiem pilnībā ir realizējies viena un tā paša, atsevišķa administratīvā pārkāpuma sastāvs. Līdz ar to tiesa uzskata, ka iestādes secinājums, ka sūdzībā minētajos protokolos - lēmumos norādītie administratīvie pārkāpumi ir atsevišķi pārkāpumi un saskaņā ar APK 35. panta pirmo daļu administratīvie sodi uzliekami atsevišķi par katru no tiem, ir pareizs.

[20] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka sods nav samērīgs attiecībā pret Autoceļu lietošanas nodevas apmēru un nodarīto pārkāpumu. Šāds sods var novest pie uzņēmuma maksātnespējas, nevis kalpot tikai kā audzināšanas un preventīvs līdzeklis.

Kā norādīts iepriekš, iestāde par 2020. gada 4. martā plkst.13.59 izdarīto pārkāpumu, ievērojot Latvijas APK un ALNL prasības, pareizi piemērojusi sūdzības iesniedzējai Latvijas APK 149.[40] panta otrās daļas sankcijā pārvadātājam paredzēto minimālo naudas sodu 500 *euro* apmērā.

Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs ir formāls, proti, pārkāpums ir pabeigts ar brīdi, kad transportlīdzeklis, par kuru maksājama nodeva, ir izbraucis uz likumā noteiktā autoceļa posma, nesamaksājot nodevu. Sūdzības iesniedzējas izdarītie pārkāpumi katrs ir noticis citā noteiktā laikā, līdz ar to katrā no sastādītajos administratīvo pārkāpumu protokolos norādītajiem gadījumiem pilnībā ir realizējies viena un tā paša, atsevišķa administratīvā pārkāpuma sastāvs, līdz ar to tie ir atsevišķi pārkāpumi un saskaņā ar APK 35. panta pirmo daļu administratīvie sodi uzliekami atsevišķi par katru no tiem.

Tiesa norāda, ka bargāki soda mēri Latvijas APK 149.[40] pantā ir spēkā no 2017. gada 1. janvāra. Pirms tam sodi bija ievērojami mazāki un

atbildības subjekts bija tikai transportlīdzekļa vadītājs. Likumprojekta "Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" anotācijā norādīts, ka sodi ir jāpalielina, lai motivētu transportlīdzekļa vadītājus un pārvadātājus aktīvāk maksāt autoceļa lietošanas nodevu, lai novērstu situāciju, ka ir izdevīgāk maksāt sodu, nevis autoceļa lietošanas nodevu. Tādējādi secināms, ka likumdevējs ir izvērtējis soda samērīgumu un lietderīgumu. Ne iestādei, ne tiesai nav tiesību neievērot likumdevēja imperatīvi noteiktās tiesību normas, kas paredz konkrēta satura lēmuma pieņemšanu.

Tiesa norāda, ka transportlīdzekļa turētājam ir pienākums sekot līdzi un laikus izpildīt normatīvo aktu prasības, t.sk. veikt autoceļu lietošanas nodevas samaksu pirms attiecīgā ceļa lietošanas uzsākšanas. Valsts policijas pienākumos neietilpst atgādināt par nepieciešamo nodevu samaksas veikšanu. Sūdzības iesniedzēja nav norādījusi un tiesa nekonstatē objektīvus, pārkāpumu attaisnojošus apstākļus, kas būtu lieguši sūdzības iesniedzējai izpildīt noteikto prasību.

[21] Vērtējot pārējos sūdzības iesniedzējas norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka tos nav nepieciešams detalizēti argumentēt šajā nolēmumā, jo tas nevar ietekmēt lietas iznākumu pēc būtības. No Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(sk. Senāta 2004. gada 23. novembra spriedumu lietā Nr. SKA?216/2004 8. punktu; 2005. gada 22. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-378/2005 12. punktu)*.

[22] Tiesa, izskatot sūdzību, nekonstatē citus vai jaunus sūdzības iesniedzējas norādītus argumentus vai apstākļus, kas izslēgtu atbildību par administratīvo pārkāpumu. Lietā ir iegūti pierādījumi, ar kuriem pamatots pārsūdzētais lēmums un pamatojoties uz kuriem iestāde pareizi secinājusi, ka sūdzības iesniedzēja ir izdarījusi Latvijas APK 149.[40] panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[23] Vienlaikus tiesa arī nesaskata pamatu administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanai Latvijas APK 21. panta kārtībā.

[24] Latvijas APK 289.[12] panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas viennozīmīgi ir par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai, tiesa nekonstatē.

[25] Izvērtējot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka sūdzība nav pamatota un tādēļ noraidāma, bet iestādes lēmums atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.[12] panta otrās daļas 1. punktu, 289.[13] pantu, 289.[18] panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2020. gada 30. marta lēmumu Nr. 20/3/3-1425 atstāt negrozītu, bet SIA "TRANS MOBIL" sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Spriedums tiesas kancelejā pieejams 2020. gada 1. septembrī.

Tiesnese K. Evertovska